

University of Tehran

آمار و احتمالات مهندسی

آرشیو تکلیف شماره ۴ همراه پاسخ کوتاه - سال ۱۳۹۹

سؤال ۱.

نشان دهید تابع $f(x) = \frac{\lambda}{4} e^{-\lambda|x|}$ برای پارامتر مثبت λ یک تابع چگالی احتمال است. سپس میانگین و واریانس یک متغیر تصادفی با این تابع چگالی را بر حسب λ محاسبه کنید.

سؤال ۲.

فرض کنید امید به زندگی انسان توسط تابع pdf زیر مدل می شود:

$$f(x) = \frac{1}{80} e^{-\frac{x}{80}}, 0 < x < \infty$$

الف) احتمال $P(X > 10)$ و همچنین احتمال $P(X > 90 | X > 80)$ را محاسبه کنید.

ب) یکی دیگر از مدل‌هایی که می‌تواند برای امید به زندگی استفاده شود، تابع توزیع زیر است:

$$F(x) = 1 - \exp\left(-\left(\frac{a}{b}\right)(e^{bx} - 1)\right), 0 < x < \infty, a > 0, b > 0$$

برای این تابع، $f(x) = F'(x)$ را محاسبه کنید.

سؤال ۳.

فرض کنید قطر تنه‌ی گونه‌ی خاصی از درختان توزیع نرمالی با $\mu = 8/8$ و $\sigma = 2/8$ است. (اعداد بر حسب اینچ هستند. برای محاسبه‌ی مقادیر از جدول توزیع نرمال استاندارد استفاده کنید.)

الف) احتمال اینکه قطر یک درخت از این دسته که به طور رندوم انتخاب شده است، حداقل ۱۰ اینچ باشد، چقدر است؟ احتمال اینکه بیش از ۱۰ اینچ باشد (شامل خود ۱۰ اینچ نیست) چقدر است؟

ب) احتمال این که قطر یک درخت از این دسته که به طور رندوم انتخاب شده است، بیش از ۲۰ اینچ باشد، چقدر است؟

پ) احتمال این که قطر یک درخت از این دسته که به طور رندوم انتخاب شده است، بین ۵ تا ۱۰ اینچ باشد؟

ت) به ازای چه مقداری برای c ، ۹۸ درصد از تمام مقادیر قطرها در بازه‌ی $(8/8 - c, 8/8 + c)$ قرار می‌گیرند؟

ث) اگر ۴ درخت مستقل از هم انتخاب شوند، احتمال این که حداقل یکی از درختان قطری بزرگتر از ۱۰ اینچ داشته باشد، چقدر است؟

سؤال ۴.

فرض کنید که در یک کارخانه تولید گوشی از یک ربات برای سر هم کردن قطعات موبایل استفاده می شود. برای این ربات یک نرم افزار نوشته شده است که متاسفانه باگ دارد و به علت همین باگ هم گاهی به مشکل می خورد. اگر این نرم افزار ۴۰۰ ساعت اجرا شود، ۲ بار خطا رخ می دهد.

الف) فرض کنید این ربات برای سر هم کردن قطعات یک گوشی خاص می خواهد استفاده شود که این عملیات ۳ ساعت به طول می انجامد. اگر باگ مذکور خودش را نشان دهد عملکرد ربات را بلافاصله متوقف می کنند. احتمال رخ دادن این خطا برای انجام این کار چقدر است؟

ب) فرض کنید این ربات برای سر هم کردن ۱۰ هزار گوشی به کار برود. از توزیع نرمال برای تخمین احتمال آنکه در سر هم کردن بیش از ۱۸۰ گوشی خطا بروز کند، استفاده کنید. از جواب بخش الف برای این بخش استفاده کنید.

سؤال ۵.

set (مجموعه)، یک گروه از اشیا بدون ترتیب می باشد. یک روش پیاده سازی set، به صورت زیر می باشد:

۳ تابع Hash مستقل از یکدیگر با نام های H_1 ، H_2 و H_3 را در نظر بگیرید. هر کدام از این توابع، یک رشته (String) به عنوان ورودی دریافت می کنند و یک اندیس بین ۰ تا n (به جز خود n) به آرایه n تایی را باز می گردانند. برای اضافه کردن یک رشته به set، رشته ورودی را به هر ۳ تابع H_1 ، H_2 و H_3 می دهیم. هر کدام از این توابع یک اندیس باز می گردانند و آن اندیس ها را در آرایه n تایی، یک می کنیم. دقت کنید که در ابتدا، تمام خانه های آرایه ۰ می باشند. مثال زیر را برای $n = 10$ در نظر بگیرید؛ در شکل زیر، حالت ابتدایی را نمایش می دهد که تمام خانه های آرایه، ۰ می باشند.

Index:	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Value:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

برای اضافه کردن کلمه ای ali به مجموعه، ابتدا آن را به سه تابع Hash می دهیم و خروجی آن ها بدست می آیند.

$H_1("ali") = 4$, $H_2("ali") = 7$, $H_3("ali") = 8$ حال این اندیس ها در آرایه n تایی را ۱ می کنیم و خواهیم داشت:

Index:	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Value:	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0

n را در نظر بگیرید و فرض کنید تاکنون، ۱۰۰۰ رشته را ذخیره کرده اید. همچنین به نکات زیر دقت داشته باشید:

- * رشته های ورودی از یکدیگر مستقل می باشند.
- * مقدار هر خانه از آرایه، مستقل از خانه ی دیگر می باشد.
- * اگر بیتی ۱ شود، دیگر هرگز ۰ نمی شود.
- * هر سه تابع Hash گفته شده، خروجی را با یک توزیع uniform تولید می کنند.

الف) احتمال اینکه اندیس ۰، مقدار ۰ داشته باشد را محاسبه کنید.

ب) برای چک کردن اینکه رشته ورودی از قبل در set وجود دارد یا نه، رشته را به هر سه تابع Hash می دهیم و ۳ خروجی از آن ها بدست می آوریم (همانطور که گفته شد این ۳ خروجی الزاماً با یکدیگر متفاوت نمی باشند) در غیر اینصورت، ممکن است آن رشته در set باشد (ممکن است آن ۳ خانه نه به خاطر این رشته و به خاطر وجود رشته های دیگر، یک شده باشند).

به چه احتمالی، رشته ای که از قبل به آرایه اضافه نشده باشد، به اشتباه، موجود در آرایه در نظر گرفته می شود؟ در واقع به چه احتمالی، هر ۳ اندیس بدست آمده از توابع Hash برای آن رشته، در آرایه مقدار ۱ خواهند داشت؟

پ) در این مساله، ما از ۳ تابع Hash استفاده کردیم. آیا استفاده بیشتر از یک تابع Hash، الزامی می‌باشد؟ قسمت ب را یکبار دیگر با فرض صرفاً یک تابع Hash انجام بدهید و نتایج را مقایسه کنید.

سؤال ۶.

فرض کنید توزیع احتمال X دارای pdf زیر است. با توجه به آن به سوالات زیر پاسخ دهید.

$$f(x; a) = \begin{cases} \frac{k}{x^a}, & x \geq 5 \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

الف) مقدار k را بیابید. α باید در چه محدوده‌ای باشد؟

ب) تابع CDF این توزیع را بیابید.

ج) $E\{X\}$ این توزیع را بیابید.

د) نشان دهید $Ln(\frac{X}{5})$ توزیع نمایی با پارامتر $1 - \alpha$ است.

سؤال ۷.

X و Y دو متغیر تصادفی گسسته می‌باشند. تابع احتمال مشترک X و Y در جدول زیر داده شده است. با توجه به آن، به سوالات پاسخ دهید.

الف) تابع احتمال حاشیه‌ای X و Y را محاسبه کنید.

ب) احتمال آنکه X و Y حداکثر ۱۵ باشند را محاسبه کنید.

ج) آیا X و Y مستقل از هم هستند؟

د) $E\{X + Y\}$ را محاسبه کنید.

ه) $E\{|X - Y|\}$ را محاسبه کنید.

$x \backslash y$	12	15	20
12	0.05	0.05	0.1
15	0.05	0.1	0.35
20	0	0.2	0.1

سؤال ۸.

در برخی از سیستم‌ها به هر کاربر یکی از دو تسهیلات خدماتی تخصیص داده می‌شود. اگر مدت زمان تخصیص تسهیلات i ام به یک کاربر، یک توزیع نمایی با پارامتر λ_i (که i برابر ۱ یا ۲ است) و p هم نمایانگر درصد مشتریانی که تسهیلات ۱ را دریافت می‌کنند باشد، آنگاه تابع pdf متغیر X که نمایانگر زمان استفاده از سرویس توسط یک مشتری رندم است به صورت زیر است:

$$f(x; \lambda_1, \lambda_2, p) = \begin{cases} p\lambda_1 e^{-\lambda_1 x} + (1-p)\lambda_2 e^{-\lambda_2 x}, & x \geq 0 \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

به این توزیع اغلب توزیع Hyperexponential گفته می‌شود.

الف) نشان دهید تابع f یک تابع چگالی احتمال است.

ب) تابع CDF را بدست آورید.

ج) همانطور که بیان شد تابع f تابع pdf برای متغیر X است؛ باتوجه به این موضوع $E\{X\}$ را محاسبه کنید.

د) با توجه از اینکه اگر X یک توزیع نمایی با پارامتر λ داشته باشد، داریم: $E\{X^2\} = \frac{2}{\lambda^2}$ مقدار $E\{X^2\}$ را در صورتیکه f تابع pdf متغیر X باشد، محاسبه کنید. سپس $Var(X)$ را محاسبه کنید.

ه) اگر ضریب تغییرات برای یک متغیر تصادفی برابر $\frac{\sigma}{\mu}$ باشد، ضریب تغییرات یک متغیر تصادفی نمایی برابر چه مقداری است؟ حال اگر X یک توزیع Hyperexponential داشته باشد، مقدار ضریب تغییرات X چیست؟

سؤال ۹.

دو سد بوکان و شهرچای، در استان آذربایجان غربی قرار دارند و قرار است آب از آنها به سمت دریاچه ارومیه انتقال پیدا کند. X ، حجم مخزن سد بوکان و Y ، حجم مخزن سد شهرچای (هر دو بر حسب میلیون متر مکعب) می‌باشد تابع چگالی احتمال X و Y برابر است با:

$$f(x, y) = \begin{cases} kxy, & x \geq 0, y \geq 0, 20 \leq x + y \leq 30 \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

با توجه به تابع چگالی گفته شده، به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) ناحیه‌ی چگالی مثبت را رسم کنید.

ب) مقدار k را مشخص کنید. (محاسبات لازم را نیز بنویسید.)

ج) آیا X و Y مستقل از یکدیگر می‌باشند؟ (از محاسبه تابع چگالی احتمال حاشیه‌ای X و Y استفاده کنید.)

د) $P(X + Y \leq 25)$ را محاسبه کنید.

ه) مقدار مورد انتظار (امید ریاضی) برای مجموع آب دو سد بوکان و شهرچای چقدر می‌باشد؟

پاسخ.

سوال ۱) توجه داشته باشید که برای اینکه $f(x)$ یک تابع چگالی احتمال باشد، باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

1. $f(x) \geq 0, x \in \mathbb{R}$
2. $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = 1$

$$E\{X\} = 0, Var(X) = \frac{2}{\lambda^2}$$

سوال (۲) الف)

$$P(X > 10) = e^{-\frac{1}{\lambda}}$$

$$P(X > 90 | X > 80) = e^{-\frac{1}{\lambda}}$$

ب)

$$f(x) = ae^{bx - (\frac{a}{b})(e^{bx} - 1)}$$

سوال (۳) الف)

$$P(X \geq 10) = 0.33$$

$$P(X > 10) = 0.33$$

ب)

$$P(X > 20) \approx 0$$

پ)

$$P(5 < X < 10) = 0.5795$$

ت) در صورت سوال خواسته شده ۹۸ درصد مقادیر در این بازه قرار بگیرند. با توجه به این که بازه‌ی مربوطه بازه‌ای متقارن حول میانگین است و با توجه به تقارن توزیع نرمال حول میانگین، نتیجه میگیریم که ۱ درصد مقادیر باید بیشتر از حد بالای بازه و ۱ درصد هم کمتر از حد پایین بازه باشند. با توجه به این مورد با در نظر گرفتن توزیع نرمال استاندارد باید به دنبال مقداری باشیم که احتمال معادل آن ۱ درصد یا در واقع ۰/۰۱ باشد. با بررسی مقادیر در جدول میبینیم که $z = 2.33$ در نتیجه:

$$z = \frac{x - \mu}{\sigma}, c = x - \mu \Rightarrow c = z\sigma = 2.33 \times 2.8 = 6.524$$

ث) با توجه به این که درختان به طور مستقل از هم انتخاب شده‌اند، احتمال این که حداقل یک درخت قطری بیشتر از ۱۰ اینچ را داشته باشد، به صورت زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(\text{at least one of four trees} \geq 10) = 1 - P(\text{all four trees} < 10) =$$

$$1 - P(X < 10) \times P(X < 10) \times P(X < 10) \times P(X < 10)$$

از طرفی با توجه به مورد الف:

$$P(X < 10) = 0.66 \rightarrow$$

$$P(\text{at least one of four trees} \geq 10) = 1 - (P(X < 10))^4 = 1 - 0.66^4 = 1 - 0.1972 \approx 0.80$$

سوال (۴) الف) در ۴۰۰ ساعت ۲ بار به مشکل خورده‌ایم و لذا با استفاده از تناسب در می‌یابیم که در ۳ ساعت ۰/۰۱۵ بار به مشکل میخوریم. از توزیع پواسون استفاده می‌کنیم:

$$X \sim \text{Poisson}(\lambda = 0.015)$$

فرض می‌کنیم X متغیر تصادفی نمایانگر تعداد دفعات بروز مشکل است. احتمالی که می‌خواهیم محاسبه کنیم برابر است با:

$$1 - P(X = 0) = 1 - \frac{\lambda^0 e^{-\lambda}}{0!} = 1 - e^{-0.015}$$

ب) توزیع نرمال ما با مشخصات زیر خواهد بود:

$$N(10^4 p, 10^4 p(1-p)), P(X > 180) = 1 - P(X \leq 180)$$

چون توزیع گسسته را با توزیع پیوسته تخمین می‌زنیم از تصحیح پیوستگی استفاده می‌کنیم. بنابراین خواهیم داشت:

$$1 - P(X \leq 180.5) = 1 - \phi\left(\frac{180.5 - 10^4 p}{\sqrt{10^4 p(1-p)}}\right)$$

سوال ۵) الف) احتمال اینکه به ازای ۱۰۰۰ ورودی قبلی، مقدار اندیس ۰ آرایه همچنان ۰ باقی مانده باشد برابر است با:

$$\left(\left(\frac{8999}{9000}\right)^3\right)^{1000} = \left(\frac{8999}{9000}\right)^{3000}$$

ب) احتمال اینکه مقدار هر ۳ اندیس های بدست آمده از توابع Hash در آرایه ۱ باشند، برابر است با:

$$\begin{aligned} p(i_1 = 1 \wedge i_2 = 1 \wedge i_3 = 1) &= 1 - p(i_1 = 0 \vee i_2 = 0 \vee i_3 = 0) \Rightarrow \\ p(i_1 = 0 \vee i_2 = 0 \vee i_3 = 0) &= p(i_1 = 0) + p(i_2 = 0) + p(i_3 = 0) \\ &- p(i_1 = 0 \wedge i_2 = 0) - p(i_1 = 0 \wedge i_3 = 0) - p(i_2 = 0 \wedge i_3 = 0) + p(i_1 = 0 \wedge i_2 = 0 \wedge i_3 = 0) \end{aligned}$$

دقت شود که i_1, i_2, i_3 سه اندیس بدست آمده از توابع Hash می باشند و می توانند هر مقداری بین ۰ تا ۸۹۹۹ داشته باشند.
در قسمت الف) $p(i_1 = 0), p(i_2 = 0), p(i_3 = 0)$ محاسبه شدند.
 $p(i_1 = 0 \wedge i_2 = 0), p(i_1 = 0 \wedge i_3 = 0), p(i_2 = 0 \wedge i_3 = 0)$ نیز مشابه قسمت الف می باشند و ۲ بیت باید ۰ باشند. در نتیجه در صورت کسر، به جای ۸۹۹۹، ۸۹۹۸ قرار می دهیم.
 $p(i_1 = 0 \wedge i_2 = 0 \wedge i_3 = 0)$ نیز همانند قسمت الف می باشد و صرفاً ۳ بیت آن باید ۰ باشند. در نتیجه صورت کسر، به جای ۸۹۹۹ برابر با ۸۹۹۷ می باشد. بنابراین خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} p(i_1 = 0 \vee i_2 = 0 \vee i_3 = 0) &= 3\left(\frac{8999}{9000}\right)^{3000} - 3\left(\frac{8998}{9000}\right)^{3000} + \left(\frac{8997}{9000}\right)^{3000} \Rightarrow \\ p(i_1 = 1 \wedge i_2 = 1 \wedge i_3 = 1) &= 1 - p(i_1 = 0 \vee i_2 = 0 \vee i_3 = 0) = 0.22765 \end{aligned}$$

پ) احتمال اینکه اندیس بدست آمده از تابع Hash، ۱ باشد برابر است با:

$$p(i_1 = 1) = 1 - p(i_1 = 0) = 1 - \left(\frac{8999}{9000}\right)^{1000} = 0.105$$

همانطور که مشاهده می شود، با کم کردن تعداد توابع Hash میزان خطا به مقدار زیادی افزایش یافت. پس استفاده از تعداد بیشتری تابع Hash الزامیست.

سوال ۶) الف)

$$k = (\alpha - 1)\delta^{\alpha-1}$$

محدوده ی α برابر خواهد بود با: $\alpha > 1$

ب)

$$F(x) = \begin{cases} 1 - \left(\frac{x}{\delta}\right)^{1-\alpha} & x \geq \delta \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

ج)

$$E\{X\} = \frac{\delta(\alpha - 1)}{\alpha - 2}$$

محدوده ی α برابر $\alpha > 2$ خواهد بود.

د)

$$U = \ln\left(\frac{X}{\delta}\right) \Rightarrow$$

$$f_U(u) = \frac{d}{du}F_U(u) = \frac{d}{du}(1 - e^{-u(\alpha-1)}) = (\alpha - 1)e^{-u(\alpha-1)}$$

در نتیجه با توجه به این که فرم pdf توزیع نمایی نیز به صورت $\lambda e^{-\lambda x}$ است، می توان گفت که U توزیع نمایی با پارامتر $\alpha - 1$ دارد.

سوال ۷) الف)

Marginal PMF of X :

$$pX(12) = 0.05 + 0.05 + 0.1 = 0.2$$

$$pX(15) = 0.05 + 0.1 + 0.35 = 0.5$$

$$pX(20) = 0 + 0.2 + 0.1 = 0.3$$

Marginal PMF of Y :

$$pY(12) = 0.05 + 0.05 + 0 = 0.1$$

$$pY(15) = 0.05 + 0.1 + 0.2 = 0.35$$

$$pY(20) = 0.1 + 0.35 + 0.1 = 0.55$$

(ب)

$$P(X \leq 15, Y \leq 15) = p(12, 12) + p(12, 15) + p(15, 12) + p(15, 15) = 0.05 + 0.05 + 0.05 + 0.1 = 0.25$$

(ج) خیر. مستقل از یکدیگر نمی‌باشند. چرا که برای مستقل بودن، باید داشته باشیم:

$$P(X = x, Y = y) = P(X = x) \times P(Y = y)$$

که این شرط برقرار نمی‌باشد.

(د)

$$\begin{aligned} E\{X + Y\} &= \sum (x + y)p(x, y) = (12 + 12) \times 0.05 + (12 + 15) \times 0.05 + (12 + 20) \times 0.1 \\ &\quad + (15 + 12) \times 0.05 + (15 + 15) \times 0.1 + (15 + 20) \times 0.35 \\ &\quad + (20 + 12) \times 0 + (20 + 15) \times 0.2 + (20 + 20) \times 0.1 = 33.35 \end{aligned}$$

(ه)

$$\begin{aligned} E\{|X - Y|\} &= \sum (|x - y|)p(x, y) = (12 - 12) \times 0.05 + (12 - 15) \times 0.05 + (12 - 20) \times 0.1 \\ &\quad + (15 - 12) \times 0.05 + (15 - 15) \times 0.1 + (15 - 20) \times 0.35 \\ &\quad + (20 - 12) \times 0 + (20 - 15) \times 0.2 + (20 - 20) \times 0.1 = 3.85 \end{aligned}$$

سوال ۸ الف) برای اینکه $f(x)$ یک تابع چگالی احتمال باشد، باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

1. $f(x) \geq 0, x \in \mathbb{R}$
2. $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = 1$

(ب)

$$F(x; \lambda_1, \lambda_2, p) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 1 - (pe^{-\lambda_1 x} + (1-p)e^{-\lambda_2 x}) & x \geq 0 \end{cases}$$

(ج) برای محاسبه امید ریاضی داریم:

$$\begin{aligned} E\{X\} &= \int_{-\infty}^{\infty} xf(x; \lambda_1, \lambda_2, p) dx = \int_{-\infty}^0 x \times 0 dx + \int_0^{\infty} x \times (p\lambda_1 e^{-\lambda_1 x} + (1-p)\lambda_2 e^{-\lambda_2 x}) dx \\ &= p \int_0^{\infty} x\lambda_1 e^{-\lambda_1 x} dx + (1-p) \int_0^{\infty} x\lambda_2 e^{-\lambda_2 x} dx = p \times E\{X_1\} + (1-p) \times E\{X_2\} \end{aligned}$$

با توجه به اینکه X_1 و X_2 هر دو دارای توزیع نمایی هستند، داریم:

$$E\{X_1\} = \frac{1}{\lambda_1}, E\{X_2\} = \frac{1}{\lambda_2} \Rightarrow E\{X\} = \frac{p}{\lambda_1} + \frac{1-p}{\lambda_2}$$

(د)

$$E\{X^*\} = p \times E\{X_1^*\} + (1-p) \times E\{X_2^*\}$$

با توجه به اینکه X_1 و X_2 هر دو دارای توزیع نمایی هستند، داریم:

$$E\{X_1^2\} = \frac{2}{\lambda_1^2}, E\{X_2^2\} = \frac{2}{\lambda_2^2} \Rightarrow E\{X^2\} = \frac{2p}{\lambda_1^2} + \frac{2(1-p)}{\lambda_2^2}$$

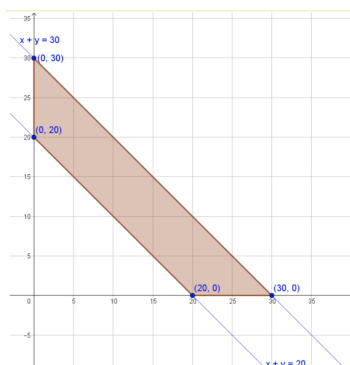
$$\Rightarrow Var(X) = E\{X^2\} - E\{X\}^2 = \frac{2p}{\lambda_1^2} + \frac{2(1-p)}{\lambda_2^2} - \left(\frac{p}{\lambda_1} + \frac{1-p}{\lambda_2}\right)^2$$

ه) برای محاسبه ضریب تغییرات X داریم:

$$CV = \frac{\sqrt{\frac{2p}{\lambda_1^2} + \frac{2(1-p)}{\lambda_2^2} - \left(\frac{p}{\lambda_1} + \frac{1-p}{\lambda_2}\right)^2}}{\frac{p}{\lambda_1} + \frac{1-p}{\lambda_2}}$$

با توجه به اینکه مقدار λ_1 و λ_2 برابر نیستند، ضریب تغییرات برابر ۱ نمی‌شود؛ درحالی‌که اگر X متغیری با توزیع نمایی بود، ضریب تغییرات آن برابر ۱ می‌بود.

سوال ۹) الف) ناحیه‌ی چگالی مثبت به صورت زیر خواهد بود:

ب)

$$k = \frac{3}{81250}$$

ج)

$$f_X(x) = \begin{cases} 250kx - 10kx^2 & 0 \leq x \leq 20 \\ 450kx - 30kx^2 + \frac{1}{3}kx^3 & 20 < x \leq 30 \end{cases}$$

$$f_Y(y) = \begin{cases} 250ky - 10ky^2 & 0 \leq y \leq 20 \\ 450ky - 30ky^2 + \frac{1}{3}ky^3 & 20 < y \leq 30 \end{cases}$$

مشخص است که X و Y مستقل نیستند، چراکه رابطه‌ی $f_{XY}(x, y) = f_X(x)f_Y(y)$ برقرار نیست.

د) برای بازه‌ی $0 \leq x \leq 20$ و سپس برای $20 \leq x \leq 30$ انتگرال‌گیری کنید. بنابراین:

$$P(X + Y \leq 25) = \frac{27500}{3}k + \frac{10625}{24}k \stackrel{k=\frac{3}{81250}}{=} 0.3548 = 35.48\%$$

ه) مشابه بخش قبل، ابتدا برای $0 \leq x \leq 20$ و سپس برای بازه‌ی $20 < x \leq 30$ محاسبه می‌کنیم:

$$E\{X + Y\} = 60000k + \frac{310000}{3}k = 25.97\%$$